

Nieuwsbrief Oudernetwerk Nederlandse Montessori Vereniging

Introductie oudernetwerk

Ben jij benieuwd naar Montessori onderwijs en opvoeding?

Dan ben je niet de enige. Sinds 2023 is er een oudernetwerk van de Nederlandse Montessori Vereniging waardoor je meer te weten kunt komen over de bijzonderheden en achterliggende gedachten van deze manier van leren. Het netwerk bestaat uit ouders die zelf kinderen hebben op een Montessori school. Zij delen graag hun ervaringen en tips. Zo kun je ontdekken wat Montessori onderwijs precies is, en hoe je thuis ook Montessori principes kunt toepassen in de opvoeding van je kinderen.

Wil je meer betrokken zijn bij het Montessori onderwijs?

Dan kun je je aansluiten bij een van de drie werkgroepen van het oudernetwerk. Elke werkgroep heeft een eigen taak en doel. De eerste werkgroep geeft advies aan de NMV (Nederlandse Montessori vereniging) over hoe ze de website (www.montessori.nl) informatiever en aantrekkelijker kunnen maken voor ouders. De tweede werkgroep bedenkt en organiseert leerzame activiteiten voor Montessori ouders, zoals workshops of netwerkbijeenkomsten. De derde werkgroep zorgt voor de communicatie tussen het oudernetwerk en de Montessori gemeenschap. Zij maken onder andere deze nieuwsbrief, waarin ze nieuws, tips en ervaringen delen over Montessori onderwijs.

IN DEZE NIEUWSBRIEF

**INTRODUCTIE
OUDERNETWERK**

NMV THEMADAG 2023

DIY MONTESSORI THUIS

MEER WETEN & AGENDA

VRAGEN/IDEEEN?

NMV Themadag 2023

Het kind in de nieuwe wereld

Op 30 november 2023 kwamen 340 onderwijsprofessionals samen in Utrecht voor de NMV themadag 'Het kind in de nieuwe wereld'.

Voorzitter van de NMV, San van Donselaar, onderstreepte in haar openingspeech het belang van vrijheid in verbondenheid - het idee dat we niet alleen op de wereld zijn, maar samen kunnen zoeken naar een balans tussen eigenbelang en groepsbelang. Eigenaarschap en het leren consensus bereiken zijn daarbij belangrijke leerdoelen.

De dag was gevuld met presentaties en workshops over Montessori onderwijs. Hieronder een korte verzameling van interessante inzichten voor ouders:

- Er is veel discussie over de mentale gezondheid van kinderen en jongeren. **Pedro de Bruyckere**, pedagoog, onderzoeker en auteur, hield een vlammend betoog voor meer weerbaarheid bij kinderen. Volgens hem is de sleutel hier een collectief proces, waar rituelen, saamhorigheid, ontmoetingen en naar elkaar luisteren centraal staan.
- **Jelle Ris**, docent/onderzoeker, verbond in zijn voordracht over wereldgericht Montessori onderwijs het werk van Biesta met het gedachtegoed van Maria Montessori. Hij sprak zijn zorgen uit over de meetcultuur op scholen en karakteriseerde onderwijs als een dialoog tussen generaties met drie elementen; onderbreking, vertraging, en steun/voeding.

De middag van de themadag bestond uit verschillende workshops en themasessies:

- **Symen van der Zee** - lector Vernieuwend Onderwijs bij Saxxion - ging in op de toekomst van het onderwijs op basis van hedendaagse trends. Zijn sessie heette: De (angstaanjagende) toekomst van ons onderwijs. In een interactief uurtje besteedde hij aandacht aan de volgende trends; (1) Meer aandacht voor sociaal emotioneel leren, (2) Meer aandacht voor mindfulness, en (3) meer gebruik van slimme technologie. Hij benadrukte dat ook niet-meetbare dingen, belangrijk kunnen zijn.
- Wat maakt Montessori onderwijs nou specifiek Montessori? **Jaap de Brouwer** - onderzoeker bij het lectoraat Vernieuwingsonderwijs bij Saxxion - doet hier onderzoek naar. Het is een relevant thema, want de term Montessori is niet beschermd. In principe kan elke school zich dus Montessorischool noemen. Samen met de aanwezige schoolhoofden en leraren ging hij aan de hand van een checklist op zoek naar de Montessoriwaarden en activiteiten die binnen scholen als kenmerkend voor Montessori worden gezien.
- **Bo Mynett**, Montessori specialist, verzorgde een sessie over kosmisch onderwijs. Met een voorbeeld van kosmische educatie als strategie liet ze de toehoorder ervaren hoe het kind geïnteresseerd kan worden en de wereld kan gaan begrijpen. Zij vertelde een zeer enthousiast verhaal hoe dat dan praktisch qua begeleiding en ondersteuning terug te zien is in de klas (6-12 jaar).

DIY Montessori

Leuk een Montessori school, maar kan ik thuis ook 'Montessori doen'?

Dat kan zeker! Als je je in het gedachtegoed van Dr. Maria Montessori (1870-1952) verdiept zul je gaandeweg ontdekken dat het eigenlijk een hele natuurlijke vorm van opvoeden is, omdat het helemaal in lijn is met de hersenontwikkeling van het kind. Het is dus geen theorie, maar een concrete manier van voorzien in de ontwikkelingsbehoeften van het kind, waardoor je de ontwikkeling vergemakkelijkt, optimaliseert en stimuleert. En ook al leefde Maria Montessori in hele andere tijden en omstandigheden, de manier waarop de hersenen zich ontwikkelen zal nooit veranderen. Het is in die zin dus ook een tijdloze opvoedstijl.

Wat kun je als ouder doen om de hersenontwikkeling optimaal te laten verlopen? Het belangrijkste, maar tevens ook het ingewikkeldste, is een omgeving creëren die voorziet in de specifieke ontwikkelingsbehoeften van het kind. Deze 'aangepaste omgeving' is dusdanig uitgerust dat het kind er vrij, zelfstandig en autonoom in kan functioneren.

Met 'de omgeving' wordt niet alleen de fysieke omgeving bedoeld, maar ook de 'omgevingsmaker', de opvoeder dus. Thuis is dat de ouder. Waar moet je als ouder dan op letten? Belangrijk is dat het kind in zijn 'omgeving' de mogelijkheid heeft om zich vrij te bewegen, eigen keuzes te maken en zelfstandig en dus onafhankelijk van een volwassene kan functioneren. Uiteindelijk bevordert je dan ook het zelfvertrouwen en de eigenwaarde van het kind.

Een baby ligt zo veel mogelijk vrij op de grond met handjes en voetjes bloot om sensorische prikkels op te kunnen vangen. Een peuter heeft een laag stoeltje waar hij zelf op en af kan klimmen en verschillende aantrekkelijke 'werkjes' staan in een lage kast klaar op een dienblad, zodat hij het zelf kan halen, uitvoeren en terugbrengen. Een kleuter kan zijn 'eigen boontjes doppen' en helpt graag mee met andere praktische en nuttige huishoudelijke taken. De complexiteit van de activiteiten groeit mee met de leeftijd van het kind waarbij de zelfredzaamheid altijd voorop staat.

Voor iedere ontwikkelingsfase zijn de behoeften, en dus ook de omgeving, anders, waardoor je als ouder goed moet blijven observeren en al naar gelang de omgeving moet blijven aanpassen. Meer over de elkaar opvolgende ontwikkelingsfasen, wat ze betekenen en concrete tips in de volgende nieuwsbrief.

Eva van Donkelaar
is psycholoog,
neurowetenschapper,
Montessori specialist en
moeder van 4 kids

Meer weten en agenda

Lees en luistertips

- Pedro de Bruyckere: *Bijna alles wat je moet weten over psychologie. Voor wie kinderen en jongeren opvoedt* (2020) ISBN 9789492873040
- Jelle Ris, podcast over onderbreken, vertragen en ondersteunen:
<https://podcasters.spotify.com/pod/show/taco-visser/episodes/40--Jelle-Ris-over-Wereldgericht-onderwijzen--Biesta-in-de-praktijk-e1ecv5a/a-a7ddpek>
- Maarten Boudry: *Waarom de wereld niet naar de knoppen gaat* (2022) ISBN 9789044650921
- Gert Biesta: *Het leren voorbij: Democratisch onderwijs voor een menselijke toekomst* (2016) ISBN 9789490120177

Agenda

- **Nederlandse Montessoridag.** Op **13 maart 2024** openen veel Montessorischolen de deuren voor een kijkje achter de schermen. Vraag bij je eigen school na of deze meedoet, of kijk op <https://montessori.nl/scholen/> en vink bij '--Alle soorten scholen', 'Deelnemer open dag aan'. Voor in impressie: check #montessoridag op sociale media.

VRAGEN EN IDEEEN

Vragen, tips en ideeën zijn altijd welkom.
Stuur een mailtje naar: ouders@montessori.nl